
23.02.11.

Retlig klage over
AFGØRELSE OM, AT DER IKKE ER VVM-PLIGT VED ETABLERING AF TERMINAL-
OMRÅDE PÅ GEDSER HAVN (doknr. 31328/11, sagsnr. 10/47651)

Danmarks Naturfredningsforenings afdeling i Guldborgsund Kommune (DN) klager hermed over Guldborgsund Kommunes afgørelse af 28.01.11 (doknr. 31328/11, sagsnr. 10/47651) om, at der ikke er VVM-pligt i forbindelse med etablering af terminalområde på Gedser Havn, idet DN mener, at VVM-screeningen ikke lever op til VVM-bekendtgørelsens krav (§ 3 og bilag 3).

Klagen begrundes med mangler i selve VVM-screeningen, mangler i konsekvensvurderingen af mulig påvirkning på Natura2000-området, samt endelig det forhold, at udarbejdelsen af en konsekvensvurdering ikke har ledt til en afgørelse om VVM-pligt.

Problemstilling

27.300 m² inden for Natura2000-området Kroghage foreslås inddraget til havneareal/opmarchparkering i forbindelse med udvidelse af Gedser Havn. 6.500 m² er i forvejen opmarchbaner. 4.700 m² er kolonihaveområde. 7.100 m² er fredskov. 9.000 m² er udyrket areal. En del af området har været registreret som strandeng, men er netop afregistreret af kommunen (12.000 m²). Arealet er ikke udpeget som habitatnaturtype, men udvidelsen af havnearealet ind i Natura2000-området vil medføre, at havneaktiviteterne vil foregå umiddelbart op til de udpegede naturtyper strandeng og grøngrå klit.

VVM-screeningen og Konsekvensvurderingen

VVM-screeningens pkt. 18 fastslår, at "Trafikken ved færgehavnen flyttes lidt længere væk fra eksisterende bymæssig bebyggelse, men tættere på Natura2000-området Kroghage. Der er foretaget vurdering af den evt. påvirkning af udpegningsgrundlaget i Natura2000 området, hvor det er påvist, at det nye anlæg ikke påvirker udpegningsgrundlaget direkte."

Det er DNS vurdering, at det ikke er påvist i konsekvensvurderingen, at udpegningsgrundlaget ikke kan påvirkes. Der er ingen argumentation i konsekvensvurderingen for, at havneaktiviteter lige op og ned ad de udpegede naturtyper kan ske uden risiko for en forringelse af naturtyperne. Derved er vurderingen mangelfuld. Vurderingen skal ske på bedste videnskabelige grundlag og under hensyntagen til forsigtighedsprincippet.

I VVM-screeningens pkt. 38 anføres det til gengæld om den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal: "Måske en mindre påvirkning af naturbeskyttede områder, da en mindre del af disse inddrages til færgeaktiviteterne dermed kommer tættere på andre beskyttelsesområder."

DN finder, at formuleringen er uklar, men at det må forstås sådan, at der forventes en indirekte negativ påvirkning af Natura2000-områdets udpegede naturtyper, fordi færgeaktiviteterne med udvidelsen kommer til at befinde sig umiddelbart op til disse.

Hvis denne påvirkning ikke kan undgås, kan projektet ikke tillades, eftersom indirekte påvirkning er lige så problematisk i forhold til habitatreglerne, som direkte påvirkning.

VVM-screeningen bemærker altså, at der vil ske en indirekte påvirkning af Natura2000-området, men konsekvensvurderingen mangler en vurdering af denne mulige påvirkning og som følge deraf også en beskrivelse af afværgeforanstaltninger.

DN må antage, at naturtyperne vil påvirkes, når bufferområderne mellem de værdifulde naturområder og havnearealet forsvinder (bl.a. skov).

Samtidig må det antages, at en påvirkning i form af forurenede veje, kvælstof fra trafik samt ikke mindst risiko for kørsel med maskiner eller oplag af byggematerialer i anlægsfasen vil finde sted.

I øvrigt har Naturklagenævnet i sagen om dige på Vestamager (J.nr. NKN-31-01637; NKN-33-03390) den 12.10.10 afgjort, at vurderingen af, at det er nødvendigt at udarbejde en konsekvensvurdering efter habitatreglerne, også medfører VVM-pligt (se nedenstående klip fra afgørelsens side 13):

Uanset dette forhold fremgår det imidlertid af Naturklagenævnets praksis (og af VVM-vejledningen), at konsekvensvurderingerne efter såvel VVM- som habitatreglerne må ses i sammenhæng. Det er nævnets opfattelse, at anlægsprojekter, som kan påvirke et natura 2000-område i sådan grad, at det forudsætter udarbejdelse af en konsekvensvurdering (jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2, 1. pkt.) i henhold til fugle- og habitatdirektivet, må antages at påvirke miljøet væsentligt og derfor er VVM-pligtige.

Væsentlighedsbegrebet og forsigtighedsprincippet

Konklusionen i den udarbejdede konsekvensvurdering er, at der ikke er nogen væsentlig indvirkning på Natura2000-områdets udpegede værdier.

DN henleder opmærksomheden på, at væsentlighedsbegrebet ikke finder anvendelse på dette vurderingsniveau (jf. Muslingedommen). Myndighederne skal i en konsekvensvurdering ud fra den bedste videnskabelige viden kunne afvise, at der kan ske skade på de udpegede naturværdier. Dette indebærer, at også forsigtighedsprincippet skal tages i anvendelse.

Øvrige mangler i VVM-screeningen

VVM-screeningen fastslår, at "Ansøger vil jf. oplysninger fra statskovdistriktet skulle etablere erstatningsskov svarende til 1½ gange den skov der fjernes."

DN mener, at det bør fremgå af screeningen, hvor meget skov, der ryddes, samt hvilken miljøfunktion skoven har i dag.

Endvidere mener DN, at strandbeskyttelseslinjen bør være nævnt i VVM-screeningen, selv om den vil blive ophævet i forbindelse med vedtagelse af den nye lokalplan (jf. undtagelse om havne).

VVM-screeningen nævner, at "En mindre del af området er registreret som Natura2000 område. Der er udarbejdet en konsekvensvurdering i forhold til Natura2000 området, hvoraf konklusionen er at anlægget og den ændrede færgedrift ikke vil påvirke Natura2000 området i negativ retning.

Miljøministeriet (By- og landskabsstyrelsen) har på baggrund af konsekvensvurderingen meddelt dispensation fra planlægningsforbuddet inden for Natura2000-området til planlægning for terminalområdet (dispensation af 25. juni 2010).

Det fremgår af planlægningstilladelsen, at der skal være opmærksomhed på forekomsten af beskyttede arter – specifikt natlyssværmeren Proserpinus proserpina."

DN må konstatere, at det ikke af VVM-screeningen eller konsekvensvurderingen fremgår, hvordan der vil blive taget hensyn til beskyttede arter, herunder udpegningsgrundlag for Natura2000-området.

Det forventes ifølge screeningen, at området rummer beskyttede arter efter bilag IV.

DN finder derfor, at en VVM bør indeholde information om, hvilke bilag IV-arter, der forventes at forekomme, og hvordan det skal sikres, at beskyttelsen respekteres.

DN er således bekendt med, at der bl.a. findes grønbroget tudse umiddelbart nord for området, og at der ikke er foretaget biologiske undersøgelser af, om arten findes i det udpegede område.

Screeningen fastslår endvidere, at det ikke vides, om området forventes at rumme danske rødlistearter.

Efter DNs opfattelse skal dette netop belyses i forbindelse med en VVM.

Endvidere viser erfaringerne fra tilsvarende biotoper fra bl.a. Rødby Havn, at der må forventes rødlistede arter. DN er blevet oplyst om, at der så vidt vides ikke er foretaget biologiske undersøgelser på arealet ved Gedser.

Konsekvensvurderingen henviser til, at tidligere planlægning åbner for inddragelse af naturarealet til havneformål. Efter DNs opfattelse har dette ikke nogen betydning for vurderingen af, hvorvidt projektet kan leve op til habitatreglerne.

Endelig er DN bekymret over præcedenseffekten, hvis myndighederne kan undlade at udarbejde VVM-redegørelse efter gældende regler, når der er risiko for påvirkning på Natura2000-områder (- dette projekt er oven i købet inde i et Natura2000-område): Hvor tages den næste bid af området? - og hvad bliver den næste påvirkning, som på et utilstrækkeligt beslutningsgrundlag vurderes som uvæsentlig?

På afdelingsbestyrelsens vegne

- venlig hilsen

Sven Aabolt